

Rälspiken

Göteborgs
Modelljärnvägssällskap

Nr 4, okt 2020

Vi minns 2017

Vagnvägen i Landeryd

Mästerbyggaren

HNB

Göteborgs Modelljärnvägssällskap är en ideell förening som äger och bygger en modelljärnvägsanläggning i skala O, 1:45. Sällskapet bildades 1945.

2020 består styrelsen av

Ralph Milthon
Ordförande

Leif Johansson
vice ordförande

Torbjörn Ek
sekreterare

Lennart Risfelt
kassör

Kjell Persson
ledamot

Hans Johansson
redaktör

Medlemskap erhålles genom att betala in årsavgiften **750 kr** på föreningens plusgirokonto **24 14 19 – 1**.

Under våren 2017 har vi flyttat till Hisingen. Föreningens besöksadress är nu Bror Nilssons Gata 4A på gamla Götaverksområdet. Buss 16 eller färjorna på älven är bra transportmedel. Betalparkering finns direkt utanför lokalen men är dagtid ofta fullbelagd. Ett närbeläget parkeringshus finns också bakom vår byggnad.

Brevadressen är:

GMJS c/o Torbjörn Ek
Kobbarnas väg 15
416 64 GÖTEBORG

Vill Du komma i kontakt med oss går det säkert med någon av nedanstående

Ordföranden 0708 – 45 35 88

Ordföranden ralph@milthon.net

Sekreteraren 0702 – 622 566

Sekreteraren torbjorn_ek@hotmail.com

Redaktör'n hasses@telia.com

Text och foto, där intet annat anges, står redaktören för.

Se även vår hemsida

www.gmjs.se

Vi finns även på Facebook

- Vi ska få en ny pappa nästa vecka
- Vem då?
- Roffe Ek
- Han e' bra. Han hade vi förra året.

Å ena sidan.....

har nu sommaren också varit. Började bra med 30 grader i juni och en strålande varm midsommar. Det var länge sedan man fick uppleva något sådant. Den goda stämningen förtogs dock av att man inte fick inmundiga sillen med tillhörande dryck i glada vänners lag utan fick sitta ensam och njuta. En bra karl reder sig själv, sägs det ju dock. Nja, nu var vi i alla fall två, gudbevars. Tankarna går dock till alla ensamma äldre äldre som nu inte kan träffa barn och barnbarn. Nu skålar vi på FaceTime och Skype! Hoppas inte Coronan blir så långlivad. Den är ju tillverkad i Kina! Sen' kom så juli med sin industrisemester. Då var allt som vanligt igen, regn, blåst och 13 grader kallt. Dock kom värmen tillbaka med råge i augusti och vi njöt tillfullo av den Svenska Sommaren. +30 grader i ett par veckor är vi inte bortskämda med.

Å andra sidan ser vi nu fram emot hösten med sitt dystra rusk men med mycket tid till modellbygge. Arbetet nere på klubben har tyvärr gått på sparlåga nu sedan Coronan drabbat folket. Många av oss tillhör ju riskgruppen 70+ och har av myndigheterna uppmanats stanna hemma och inte träffa en kotte. Att gå ut i skogen och promenera rekommenderas dock, bara man inte träffar en kotte. Håll dig till lövskog för säkerhets skull, dock inte sjönära, OBS alkottar!

Man kan ju jobba hemifrån antingen med datorn (som redaktör'n gör just nu) eller med något modellbygge. Kanske många GMJS:are har tänkt så och kommer att, när Coronan tarabbat, presentera massvis med nybyggda modeller att förgylla vår anläggning med? Tid finns också till att digitalisera våra rullande modeller.

Digitaliseringsgruppen har dock jobbat på under sommaren och kommit en hel del på väg. Resterande digitalprylar har beställts och levererats nu i september. I mitten av september har också anläggningen delvis provkörts digitalt med gott resultat. Mycket arbete återstår dock med sektionering, sensorer, växelindikering mm.

Coronan har ju omöjliggjort visningar vilket också kungjorts på vår hemsida. Nu när läget börjar klarna så skall vi på försök några söndagar framgent visa vår anläggning för en begränsad publik. Vi räknar med att kunna ta in 20 personer åt gången. För att detta skall fungera så behöver platserna förbokas. Se närmare detaljer på hemsidan.

Hans Johansson

Omslagsfotot visar vårt nya tillskott till kustflottan, Strömstadträlaren SD 108.

Tågdagarna i Landeryd

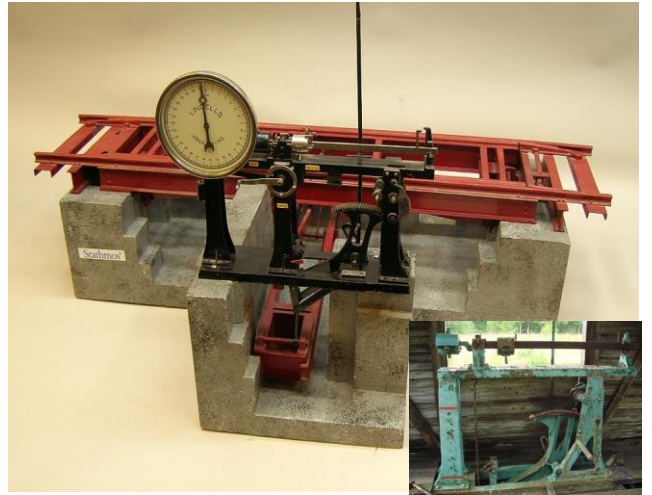
I augusti 2012 arrangerades som vanligt Tågdagarna i Landeryd. Det är Landeryds Järnvägsmuseum som står för arrangemangen med museitrafik och olika jippon. Vi var där med vår modulbana och fick disponera godsmagasinet. Arrangemanget var lyckat med många besökare och gav bra reklam för vår verksamhet och klubb. Nedan ett kollage av bilder från vår uppvisning. Redaktör'n fascinerades även av den förfallna vagnvågen på bangården så till den milda grad att han åkte hem med den fasta föreställningen att bygga den i modell i 1:45. Coronatider = Byggtider.

Vagnvågen Landeryd

Ett sorgligt minne över en svunnen tid

Supermodell av en Stathmos vagnvåg. Tyvärr inte min.

Så här blev min modell. Monterad på en roterande tallrik i ett schatull

Det är de små små detaljerna som göret

Vi har genom åren haft många besökare som fascinerats av alla detaljer som finns på vår anläggning. Men sanningen att säga så har kanske inte alla av oss själva upptäckt allt på vår anläggning. Jag vill med denna lilla rapsodi, som kanske kan återkomma i senare nummer, visa på en del av den fantastiska detaljrikedom som stundtals präglar våra modeller.

Vi börjar med en av våra mästare, Stig Nyberg. Han har efterlämnat flera hus med enastående detaljrikedom även i inredningen.

Dressinstall med banarbetarens förråd på utsidan

Inredningen i Stigs banvaktsstuga

Så här naturtroget återskapade Stig ett gångjärn på en av sina fantastiska byggnader

Stig har också byggt det lilla ställverket som en gång stod vid Gubbero Blockpost i Gårda. På vår anläggning är det nu placerat som brovaktarstuga vid vår klaffbro. Inredningen är fantastisk! På det lilla bordet ligger Göteborgsposten från oktober 1962. Den är fullt läsbar trots sin storlek, ca 8 mm!

Stig Nyberg i sitt älskade arkiv. Han blev medlem i GMJS 1954 och avled 2006. Stig samlade in 1000-tals järnvägsfoton/negativ, många på ovärderliga glasplåtar. Hans unika samling finns nu på Järnvägsmuseet i Gävle.

En annan av våra mästarebyggare var Lasse Bernström. Han har berikat vår anläggning med ett otal mycket fint målade figurer. Titta och njut! Här ett kollage tillägnat mästarebyggaren Lasses.

Lasse hade också stor förkärlek för djur. Det finns lite olika djur utplacerade här och var på anläggningen t.ex. älg, duvor, skator, ugglor mm.

Den eleganta damen i paviljongen är också en Lassefigur. Byggnaden är däremot skapad av Sven-Bertil Johansson och den står just nu ovanför stenbrottet. Vilket arbete att lövsåga ut all denna snickarglädje! Det var innan ets-tiden.

Vad vore livet utan en rejäl vakthund. Vilken ras det är, är inte helt klarlagt.

I väntan på tåget. Så här var barnen klädda i slutet på 1800-talet. Inga trasiga jeans här inte!

Lasses fäbless för eleganta damer resulterade också i ett antal, inte bara handmålade, utan även handskurna figurer.

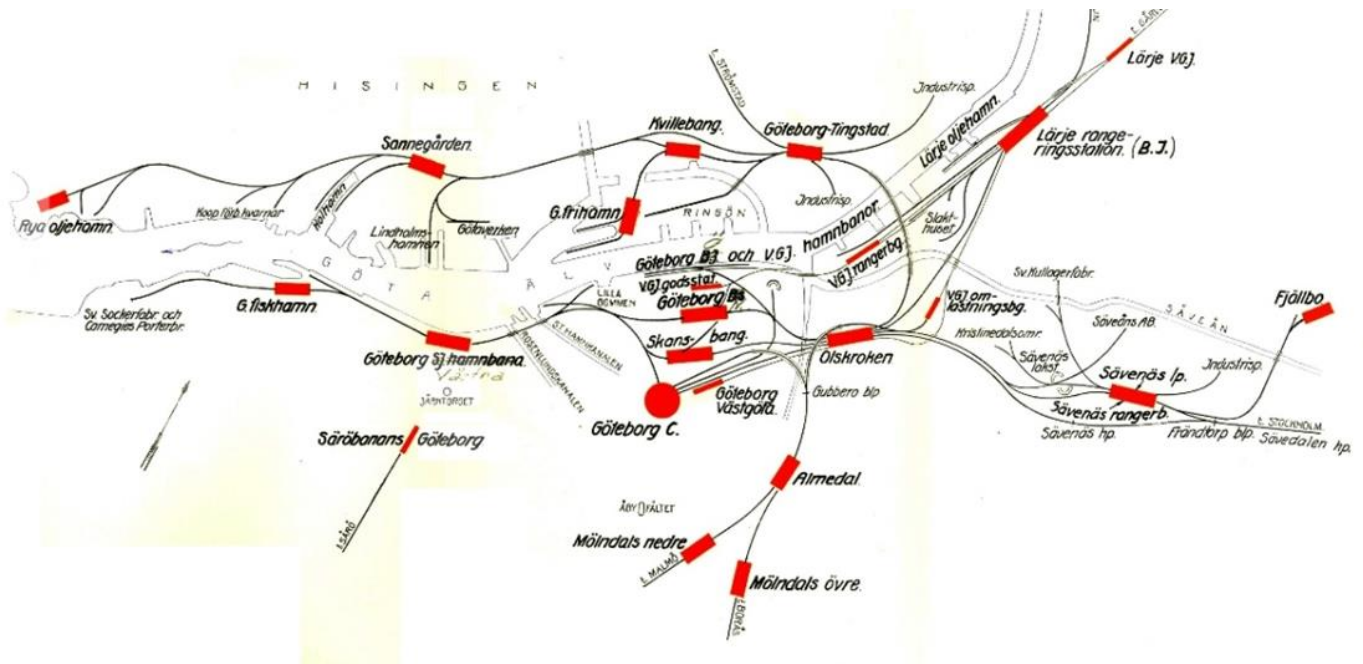

Lasse blev medlem redan 1952. Han dog år 2000 saknad av oss alla.

Lasse bidrog inte bara med figurer utan också ett stort antal hus, t.ex. Skenköpings landshövdingehus. Han efterlämnar också de ytterst värdefulla "gröna loken" från den tidiga SJ-eran. Handbyggda och oersättliga, går inte ens att köpa för den som är stadd i kassa. Här har vi något unikt jämfört med alla fina HO-klubbar som kör färdigköpt.

Göteborgs Stationer mm

Det fanns en tid då järnvägen blomstrade. Här en översikt av de olika trafikplatserna i Göteborg. Bilden visar troligen läget under slutet av 30-talet eller möjligen under kriget. VGJ flyttade från Lilla Bommen till Åkarplatsen 1932. Här ser man också var Gubbero Blockpunkt (omnämnt tidigare) var belägen. Vi ser också att både Sävenäs och Sävedalen hade hållplatser samt att hamnbanan gick ända ut till Carnegies Porterbruk.

HNJ biltrafik

Redan vid slutet av 20-talet fick järnvägen konkurrens av biltrafiken. Det accelererade sedan på 30-talet. Det var inte enbart fristående åkare som stod för konkurrensen utan även järnvägsbolagen själva startade busslinjer inte sällan parallellt med rälsen! Här 2 bilder från HNJ:s dotterbolag HNB. Foton från Järnvägsmuseum. Bilden till vänster är tagen 1939, den högra kanske något tidigare.

Visst minns vi väl! Jo, men åren går fort. Första bilden är från inlastningen av byggnadsmaterialet den 2 januari. Den 12 januari hade vi börjat gipsa fondväggen. En ny dörröppning togs upp den 19 januari och redan den 26 januari hade vi regelverket till entresolplanet klart. Den 24 april hade vi ställt upp Skenköpings Station och börjat bygga resten av underredet för banan. Redan då var Bergslagsbanan demonterad och delvis överflyttad. Den största flytten gick så i juni, närmare bestämt den 17:e, vilket sista bilden visar. Tack till alla som så entusiastiskt ställde upp och hjälpte till.

Tackel och tåg

Denna något kryptiska rubrik fordrar nog en mera ingående förklaring som du kan fundera på till senare.

Först är det dock att konstatera att pandemin, trots att den tycks avta något, fortfarande håller samhället i sitt järngrepp, så och i vårt miniatyrsamhälle. Detta innebär att vi sedan tidig vår inte kunnat upprätthålla planerade visningar, såväl de öppna söndagsvisningarna som bokade visningar för sällskap. Detta innebär naturligtvis ett avbräck i vår ekonomi som till största del är avhängig dessa visningar. Turligt nog grep staten och vår trevliga hyresvärd, Älvstranden Utveckling AB, in med en femtioprocentig hyressubvention för årets andra kvartal. Hur det fortsättningsvis blir med detta vet vi inte än, men det ser tveksamt ut. Så om du värnar om sällskapet och har några slantar över så är ett frivilligt bidrag mycket tacknämligt (bg 241419-19).

Så över till rubriken. Som intresserad Rälspikenläsare är du väl förtrogen med ordet tåg men det kan ha fler betydelser som t ex i ”tackel och tåg” där betydelsen innefattar begreppet rigg. Härmed förenas alltså vårt intresse med båtar och sjöfart. Denna förening har tydliggjorts av modellbåtsbyggaren Thore Danielsson, medlem i modellbåtsföreningen LA SKALA. Han har, åt oss byggt och överlämnat en välbyggd och skalenlig fiskebåt med namnet Helene vilken har sin förebild i Strömstads fiskeflotta. Även Thore insåg hur nära våra intressen står varandra och ett tag efter det högtidliga överlämnandet ansökte han därför om och beviljades medlemskap i vår ärorika förening. Helene ligger nu säkert förtöjd vid kaj i vår, än så länge, odöpta sjö (namnförslag emottages tacksamt).

Under sommaren har ytterligare två medlemmar antagits. Sten Lannér och Claes-Göran Waborg. Sten, som även är medlem i Stockholms Modelljärnvägs-klubb, är kunnig i digitalisering och har redan hjälpt oss en del med detta, för oss, så angelägna arbete. Claes Göran har vi ännu inte hunnit träffa men han har säkert dolda talanger och visar framför allt järnvägsintresse genom sin medlemsansökan till oss. Jag vill därför hälsa er alla tre hjärtligt välkomna till vårt sällskap och hoppas att ni kommer att trivas i vår gemenskap.

Slutligen vill jag å allas vägnar uttrycka en önskan om pandemins fortsatta avklingande så att alla kan föra ett mera normalt liv och att vårt sällskap åter kan fungera under mera normala former. Till dess håll ut, ha förtröstan och håll er krya - så att vi åter kan tackla våra tåg.

Ralph

Thore överlämnar sin fina gåva till vår ordförande Ralph

Skutan på sin plats vid kaj. Landgången är utlagd

Lasse Bernströms Hammagasin är berett att ta emot lasten